

*Перший урок у 4 класі
«З Україною в серці»*

Вчитель початкових класів Бойчук Л.Н.

Тема: З Україною в серці.

Мета: поглибити знання учнів про Україну як незалежну державу, її державні символи, її розташування на карті Європи; сприяти формуванню національної свідомості учнів, ціннісного ставлення до держави, суспільства; виховувати духовне багатство особистості, патріотичні почуття приналежності до українського народу, України; розвивати пізнавальну активність, комунікативні вміння і навички, вміння висловлювати свої думки; розвивати творчість, креативність; поповнювати учнів новим багажем знань про Україну; виховувати почуття прекрасного, любов до природи, патріотичне ставлення до багатств нашої держави; почуття особистої відповідальності за долю своєї держави та українського народу.

Обладнання: комп'ютер, карта України, відеоролик «Мандрівка Україною», вишиті рушники, картки, кольорові олівці, ручки, малюнки з квітами, карта України, акровірш, залізні українські монети, віночок, жовто-блакитні стрічки, емблеми «З Україною в серці», пісні, мультиплікаційний ролик «Легенди України- Тризуб, жовті і блакитні кульки».

Форма проведення: урок-подорож.

Хід уроку

I. Вступна частина

1. Організаційний момент

2. Актуалізація опорних знань

- У кожної людини є один особливий день у житті. Що це за день, відгадайте, прослухавши загадку.

Свято — найкраще у цілому світі,

Обожнюють його і дорослі, і діти.

Можна співати, веселитися,

Потрібно для нього народитися. (*День народження*).

- День народження святкують навіть міста, країни. Послухайте загадку і відгадайте, яка країна нещодавно святкувала свій День народження?

Що то, діти, за країна —

Неба синього блакить,

На ланах у серпні жито

Стиглим золотом блищить?

У якій, скажіть, країні

Клімат лагідний, м'який?

Люди мудрі, працьовиті

У країні тій живуть.

На чуже не зазіхають

І свого не віддадуть.

У якій іще країні
Так земля родить охоча?
Наче пісня солов'їна –
Мова ніжна і співоча?
Гори є і полонини,
Є моря, річки, ліси...
Загалом, то є країна
Невимовної краси!..

Отже, зветься ця країна,
Незалежна і єдина –

Наша ненька – ...(Україна!)
Рівно 30 років тому,
**серпня 1991 року на карті світу з'явилася наша держава –
Україна.**

24

2. Повідомлення теми і мети уроку

Свято День народження – це завжди весело проведений час у колі друзів. Тож, у цей святковий день я запрошую вас на урок-подорож «З Україною в серці». Сьогодні на уроці ми будемо відвідувати різні станції. На кожній станції нас чекають цікаві ігри та завдання. Під час подорожі кожен зможе перевірити та розширити свої знання про Батьківщину-Україну.

Пісня Ірини Федишин «Україна» (виконує учениця 4 класу)

II. Основна частина

- Починаємо нашу подорож зі старту. Налаштуємось впевнено, дружно, активно працювати, на досягнення успіху. Тож, вирушаймо вперед!

1. Станція «Візитна картка України»

1) Гра «Скільки років?»

- Щоб дізнатись, скільки років виповнилося незалежній Україні, склади і розв'яжи вираз? Добуток чисел 5 та 8 збільшили на 20 і результат зменшили у 2 рази.

Відповідь: 30 років.

2) Гра «Покажи на карті»

1. Де знаходиться Україна?
 2. З якими країнами межує?
 3. Які моря омивають?
 4. Яке місто є столицею України?
 5. Які гори є на території України? Чи знаєш ти як називається найвища вершина Карпатських гір?
 6. Яка найбільша річка в Україні? Які річки твого краю ти знаєш?
- Природа нашої країни різноманітна та багата.

3) Вправа «Крісло автора» (діти вибирають питання, записані на картках і відповідають на них)

- Славилася Україна не тільки своїми родючими чорноземами та мальовничою природою. Славиться Україна і своєю мовою. Державною мовою нашого народу є українська мова. Вона мелодійна та різнобарвна.

4) Гра «Віночок гарних слів» *Акрівіри*

- Назвіть слова-ознаки до слова Україна. Якою є наша Батьківщина для кожного з вас? (*щедра, багата, мальовнича, співуча, і т.д.*)

2. Станція «Державні символи України»

- Спільним для кожного з нас є не тільки земля, мова, але й символи. Кожна країна світу має свої державні символи. Державна символіка України формувалася на основі традицій, культури та історії нашої держави.

1) Гра «Додай слово»

- Гімн – це урочиста ... (*пісня*).
- Малим Гербом України є ... (*Тризуб*).
- Яке зашифроване слово можна прочитати в тризубі? (*воля*). Володимира Великого збереглися на срібних... (*монетах*)
- Прапор України – це стяг двох кольорів: синього і ... (*жовтого*).
- У боротьбі з ворогами прапор закликав до бою та ... (*перемоги*).

2) Діти, а як потрібно себе вести, коли лунає Гімн України? (Встати, покласти праву руку на серце і співати, або мовчки слухати).

Я пропоную всім встати для прослуховування Гімну України.

<https://www.youtube.com/watch?v=ouXXAE73ASY> (стор.32)

3) Перегляд мультиплікаційного ролику «Легенди України – Тризуб»

<https://www.youtube.com/watch?v=mGhpVpzjwqU> (стор.87)

4) Практичне завдання «Ми – юні дослідники» Отже як виник герб України ми всі тепер знаємо, а зараз ми з вами разом створимо сувенірну версію герба кожному.

Ми сьогодні за допомогою монети, а саме української гривні, зможемо провести один дослід, який технічно підтвердить можливості учнів створити відбиток Герба нашої держави. (Учитель демонструє етапи дослід, діти виконують) Обладнання: чистий аркуш паперу, простий олівець, монета 1 грн.

Перебіг дослід 1. Накриваємо монету чистим аркушем паперу.

2. Починаємо зафарбовувати аверс монети простим олівцем.

Учитель. На папері залишається зображення Герба. (Виконання дослід – до 2 хв) Учитель. Пам'ятаймо, що ми є свідками великих змін нашої Батьківщини.

- Що символізує тризуб?

- Що означає кожний колір прапора?
- Як правильно читати назви кольорів на стязі?
- Яку назву має державний гімн України?
- Хто автор слів гімну України?
- Хто написав до нього музику?

- Державні символи є втіленням національної єдності, честі та гідності, історії становлення України як незалежної держави. Тому ми маємо їх берегти і шанувати в знак поваги до рідної Батьківщини і українського народу.

(Звучить Державний Гімн)

- Крім державних символів наш народ має народні символи. Народні символи – це те, що найбільше любить і шанує народ. Їх вишивають на полотні, про них складають вірші, пісні, легенди, використовують у звичаях та обрядах.

5) Створення спільного малюнка прапора України. Дітям пропонують долучитись до створення малюнка прапору України за допомогою долоньок .

Музичний супровід «Пісня про Україну – Я малюю»

<https://www.youtube.com/watch?v=GknB7NYBIPM>

3. Станція «Народні символи України»

1) Кросворд.

1. Назва народу, який живе у нашій країні. (*Українці*)
 2. Гори, розташовані на заході України. (*Карпати*)
 3. Улюблене народне свято. (*Різдво*)
 4. Ім'я найвідомішого українського поета. (*Тарас*)
 5. Головне місто України. (*Київ*)
 6. Найбільша ріка нашої землі. (*Дніпро*)
 7. Частина світу, в якій знаходиться наша Батьківщина. (*Європа*)
- Яке ключове слово ви отримали, розгадуючи кросворд? (*Україна*)

Показ укр.вишитих рушників, калини.

2)Музична фізхвилинка«Перлина - Україна»

Діти, давайте відчуємо себе справжніми талановитими українцями! (Учні виконують руханку разом з дівчатами з відео).

<https://www.youtube.com/watch?v=fay4etkp-Jg> (стор.32)

4. Станція «Поетична» Конкурс на краще віршоване вітання з Днем Незалежності України.

Читання дітьми віршів про Україну.

5. Станція «Кулінарна»

- Україна об'єднала кожну родину, весь наш народ, своїм смачними стравами та гостинністю.

1) Загадки «Українські страви»

Довго з тіста їх ліпили,
у окропі поварили.
Потім дружно ласували,
ще й сметанки додавали. **(Вареники)**
Що за хліб такий святковий
На рушник вмотився новий **(Коровай)**
Що на сковорідку наливають,
Так вчетверо згинають? **(Млинці)**
Ой, смачна вона, духмяна,
Рисова, гречана, манна...
Ложку в рот – і буде наша.
Здогадалися? Це**(каша)**
Лавр, укропчик, цибулина,
Жменька рису і морквина.
Рибки ще вкидаємо,
Спеції всипаємо.
(уха, рибна юшка)
І пухкенькі, і смачні.
із пшениченьки вони.
Зі здобного тіста,
Просяться, щоб з'їсти. **(Пампушки)**
Морква, біб і цибулина,
бурячок і капустана,
ще й картопля — шуст у горщик.
Ну й смачний ми зварим...**(борщик)**

6. Станція «Видатні діячі України та видатні місця України»

- Щоб існувати як народ боролись сини України за волю, єдність, незалежність та право на власну державність на своїй землі. Історія нашого народу має багато видатних історичних постатей. Своїм словом боролися поети та письменники, вони величали та прославляли Батьківщину, рідну мову, красу її природи. Своїми творами закликали народ до боротьби за волю, єдність, збереження нації у важкі часи неволі.

1) Гра «Знай своїх»

Ліна Костенко – письменниця, поетеса, справжній майстер художнього слова, громадська діячка, яка ніколи не боялася говорити правду, її називають живою легендою.

Ярослав Мудрий – князь Київський, який великого значення приділяв розвитку освіти та культури, турбувався про єдність у державі. Своїм дітям заповідав: "Бути разом і дбати про свою рідну землю".

Богдан Хмельницький – гетьман Запорізької Січі, який своїми переможними битвами підняв дух українського народу. Його називали батьком народу

Микола Амосов – всесвітньо відомий лікар-хірург, завдяки йому стали можливими операції на серці.

Катерина Білокур - українська художниця, яка сама навчилася малювати, відома світу картинами квітів.

Олександр Усик – перший українець, який отримав титул абсолютного чемпіону світу з боксу у важкій вазі.

Леся Українка – всесвітньо відома українська письменниця, незважаючи на тяжку хворобу, написала багато художніх творів. Слово було для неї зброєю у боротьбі, а без боротьби вона не бачила життя.

- Щоб вшанувати подвиги національних героїв народом було складено багато пісень, різних художніх творів, на їх честь встановлено пам'ятники, їх ім'ям названо вулиці.

Перегляд відео «Мандрівка Україною»

IV. Заклучна частина. Рефлексія

Творча вправа «Віночок побажань» Діти стають колом, вчитель знаходиться в центрі з маленьким віночком, учні підходять по черзі продовжують фразу «Я українець (українка), і...»

Наприклад: « Я українка, і цим пишаюся!»

Або ж «Я українець, і це – круто!»

Сказавши свою фразу учні прив'язують стрічку до спільного віночка, розгортають стрічку, та стають на своє місце в колі.

В результаті отримаємо яскраве сонечко зі стрічок патріотичних кольорів, що символізують єдність України.

Побажання, які ви сказали, показують, що усі ми прагнемо одного – щастя для нашої держави. Ви, діти, - майбутнє нашої держави. Своїми знаннями, працею, здобутками збагачуйте її! Будьте гідними своїх предків, любіть рідну землю, бережіть волю і незалежність України, шануйте свій народ і нашу

мову солов'їну. Тож, зичу вам мирного неба, міцного здоров'я, впевненості у власних силах і нових звершень на благо України.